IRSAI

KH

EREZ-ISRAEL

Az angol kormánynak 1917 november 2.-án megjelent nyilatkozata megadta az évszázadok óta szétszórtan élő zsidóságnak a jogot ahhoz, hogy visszatérjen ősei földjére. Lord Balfour, a Balfour deklaratió néven ismert levelében kijelenti, hogy az angol kormány szivesen látja Palesztinában egy zsidó nemzeti otthon létesitését és mindent meg fog tenni ezen cél megvalósitása érdekében. Az angol kormány nyilatkozatát a Népszövetség 1922. juliusában a mandátium retifikálásával magaévá tette.

Ezzel megkezdődött Palesztinában a nagyszabásu zsidó kolonizátió. Az eredmény rövid időn belül jelentkezett. Néhány év allat a háboru utáni Palesztina képe teljesen megváltozott és a zsidó kolonizátió nem remélt gyorsasággal és eredményekkel bámulatos fejlődést ért el. A zsidóság nagy része ugy tért vissza ősei földjére, mint akiknek egy nagy missiót kell ott teljesiteniök.

A kolonizátió ezen müvéhez a Keren Hajeszod (Szentföldi Ujjáépitési Alap) szolgáltatja az eszközöket. Ezen alap müködése 1921. áprilisában kezdődött. Hála a Keren Hajeszod erőfeszitéseinek a zsidók mezőgazdasági tevékenységében Palesztinában egy uj korszak nyilt meg. A Jezreel völgye, amely a zsidó tevékenység koronája és amelyen csak 3 évvel ezelőtt vetették meg a zsidók a lábukat, telve van a Keren Kajemeth által megszerzett földeken a Keren Hajeszod által létesitett zsidó falvakkal. A mintegy 100 zsido koloniánaka legnagyobb része a Keren Hajeszod segitségének köszönheti létét. A Keren Hajeszod tette lehetővé a chalucok (uttörők) bevándorlását, akiknek ideálizmusa és energiája mindenkit a legnagyobb elismerésre kényszerit. A Keren Hajeszodnak köszönhetők mindazon eredmények, amelyeket az elmult öt évben a falusi és városi telepités terén elérnünk sikerült. Az általa alapitott Jelzálogbank előmozditotta az országszerte nagy arányban megindult épitkezést. A Szentföldi Ujjáépitési Alap résztvesz tőkéjével Ruthenberg elektromos müveinek megépitésében, kölcsönökkel támogatja az ipart és kereskedelmet és előmozditja a munkás kooperativák keletkezését. A gazdasági fejlődés előmozditásán kivül a Keren Hajeszod modern egészségügyi berendezések megteremtésével leküzdötte a maláriát és a trachomát és megjavitotta az ország lakósságának egészségügyi viszonyait.

A gazdasági élet haladásával lépést tartott a közmüvelődés fejlődése is. A próféták nyelve az egész zsidó lakósság anyanyelve lett és oktatási nyelve lett az összes iskolának, az ovódától kezdve az egyetemig, amelynek megteremtésében szintén nagy része volt a Keren Hajeszodnak.

Minden zsidónak kötelessége támogatni a Palesztinában épülő nemzeti otthont azzal, hogy áldoz a Keren Hajeszodra.

Részletes tájékoztatást a Keren Hajeszod munkájáról az alap főirodájá, melynek cime: Head Office of the Keren Hayesod, Jerusalem, P. O. B. 731., valamint az egyes országok Keren Hajeszod bizottságai nyujtanak.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

LE 2 Novembre 1917, le Gouvernement Britannique a déclaré qu'il voit avec faveur l'établissement en Palestine d'un Foyer National pour le peuple Juif. Cette déclaration fut confirmée par la Société des Nations en 1922.

Le Keren Hayesod fut créé pour servir d'organisme financier, pour le développement de l'immigration et de la colonisation juive en Palestine. Pendant ses sept années d'existence, il a aidé à créer des établissements agricoles florissants, des villes modernes et des cités=jardins. L'immigration juive a été encouragée et régularisée par lui. Il a subventionné les œuvres pour l'amélioration des conditions sanitaires et de l'hygiène publique dans le pays. Grâce à lui, une organisation scolaire complète, de l'école enfantine jusqu'à l'Université, a été developpée. La langue d'enseignement dans toutes les écoles Juives de la Palestine est la langue hébraïque. Le Keren Hayesod a dépensé, au cours de six ans, en Palestine la somme de £ 3.000.000.

Ce n'est que si les Juifs de tous les pays remplissaient leur devoir que la Palestine redeviendrait un centre de vie economique et de culture juive.

DAS vom Voelkerbund im Juni 1922 an Grossbritannien erteilte Mandat ueber Palaestina erklaert ausdruecklich, dass die historische Verknuepfung des juedischen Volkes mit Palaestina diesem das Recht darauf gibt, seine nationale Heimstaette in diesem Lande wiederherzustellen, und bauftragt Grossbritannien damit, bei dieser Wiederherstellung behilflich zu sein.

Die juedische Kolonisation Palaestinas geht schon auf Jahrzehnte zurueck. Seit der Erteilung des Mandats ist sie jedoch in einem ausserordentlich starken Tempo fortgeschritten. Palaestina hat in dem wenigen Jahren seit dem Kriege ein voellig veraendertes Aussehen gewonnen, die juedische Kolonisation einen kaum geahnten Aufschwung erlebt.

Das finanzielle Instrument dieser neuen Kolonisationsperiode ist der Keren Hajessod, der Palaestina=grundfonds. Zionisten wie Nicht=Zionisten, Juden der verschiedensten religioesen, politischen oder nationalen Anschauungen, beteiligen sich an ihm. Ihm ist in der Hauptsache die Entwicklung der neuen juedischen landwirtschaftlichen Siedlungen in Palaestina zu verdanken. Die Einwanderung der Chaluzim (Pioniere), deren Idealismus und Tatkraft von allen Beobachtern und Besuchern gepriesen wird, ist durch den Keren Hajessod ermoeglicht worden. Die staedtische Kolonisation, die in den letzten acht Jahren ungeahnte Fortschritte gemacht hat, ist durch die Mittel des Keren Hajessod in der mannigfaltigsten Weise gefoerdert worden. Er hat ferner die grosszuegige moderne sanitaere Arbeit gefoerdert, die von der Hadassah Organisation und der Arbeiter=Krankenkasse durchgefuehrt wird.

Mit dem wirtschaftlichen Aufbau geht die kulturelle Arbeit Hand in Hand. Die alte Sprache der Propheten ist in Palaestina wieder lebendig geworden. Ein ausgebildetes Schulwerk, vom Kindergarten bis zur Technik und Universitaet, vermittelt der Jugend das Wissen in hebraeischer Sprache. Der Keren Hajessod traegt aus seinen Mitteln den groessten Teil des Budgets der nationalen und kulturellen Erziehungsarbeit. Er hat in sechs Jahren drei Millionen Pfund fuer Zwecke der Aufbauarbeit in Palaestina ausgegeben.

Naehere Informationen erteilt das Hauptbureau des Keren Hajessod, Jerusalem P.O.B. 731, oder die Keren Hajessod=Komitees in den einzelnen Laendern.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Snow in Jerusalem, A Rare Sight.
Jerusalem im Schnee.

שלג בירושלים.
שניי אין ירושלים.

Neige à Jérusalem.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Hebrew University Jerusalem. Chemical Institute.

האוניברסיטה העברית בירושלים. המכון לכימיה.

Hebräische Universität in Jerusalem. Chemisches Institut.

די העברעאישע אוניווערזיטעט אין ירושלים. כעמישער אינסטיטוט.

L'Université Hébraique. L'Institut Chimique.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Beethoven Concert in the Amphitheatre of the Hebrew University.
Das Beethoven-Konzert im Amphitheater der Hebr. Universität.

הקונצרט לזכר ביטהובן באמפיתיאטרון של האוניברסיטה העברית.
דער בעטכאווען־קאנצערט אין אמפיטעאטער פון דער העברי. אוניווערזיטעט.

Concert en mémoire de Beethoven à l'Amphitheâtre de l'Universite Hebraique.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Scene from a Play in the Hebrew Theatre, Palestine.

מחזה מהתיאטרון העברי בארץ־ישראל.

Vom hebräischen Theater in Palästina.

א סצענע פון א פארשטעלונג אינ׳ם העברעאישן טעאטער אין ארץ־ישראל.

Scène d'une pièce au Théâtre Hébraique de Palestine.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Tel Aviv.
Tel Aviv.

תל־אביב.
תל־אביב.

Tel Aviv.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

A school in Tel Aviv.

בית ספר בתל־אביב.

Eine Schule in Tel Aviv.

א שולע אין תל־אביב.

Une école à Tel Aviv.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

New Synagogue, Tel Aviv.
Die Grosse Synagoge in Tel Aviv.

בית הכנסת החדש בתל־אביב.
דער גרויסער בית־מדרש אין תל־אביב.

La nouvelle Synagogue à Tel Aviv.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Class of the Tachkemoni School in Tel Aviv at work.

מחלקה בבית הספר „תחכמוני" בתל־אביב·

Unterricht in der Tachkemoni Schule in Tel Aviv.

א לעקציע אין דער „תחכמוני" שול אין תל־אביב·

Une leçon à l'école „Tachkemoni".

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Haifa.

Haifa.

חיפה·

חיפה·

Caiffa.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

A Section of the New Business Centre, Haifa.

במרכז המסחרי החדש בחיפה·

Aus. dem neuen Geschaftsviertel in Haifa.

אין נייעם געשעפט־צענטר אין חיפה·

Une partie du Centre de Commerce à Caiffa.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Hebrew Technical Institute, Haifa.
Das Technikum in Haifa.

התכניון העברי בחיפה.
דער העברעאישער טעכניקום אין חיפה.

L'Institute Technique à Caiffa.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

A Hebrew Kindergarten on Mt. Carmel.

גן־ילדים עברי על הר הכרמל.

Ein Hebräischer Kindergarten auf dem Karmel.

א העברעאישער קינדערגארטן אויפן בארג כרמל.

Asile Hébraique d'enfants sur le Mont Carmel.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Infant Welfare Centre of the "Hadassah".
Eine Kinderfürsorgestelle der "Hadassa".

תחנת־טפול לתינוקות של „הדסה".
א סטאנציע פאר קינדערפירזארגע פוי „הדסה".

Un asile des enfants de l',,Hadassah"

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

The "Shemen" Oil Factory, Haifa.
In der Ölfabrik Schemen, Haifa.

"שמן" – בית החרשת לתעשית שמן בחיפה.
די אייל־פאבריק "שמן" אין חיפה.

La fabrique d'huile „Shemen" à Caiffa.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

The „Nesher" Cement Factory, Haifa.
Die Zementfabrik Nescher in Haifa.

בית החרושת למלט „נשר" בחיפה.
די צעמענט־פאבריק „נשר" אין חיפה.

La fabrique de ciment "Nesher" à Caiffa.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Meron, Tomb of Rabbi Simon Bar Johai.

In Meron, dem Grabmal des Rabbi Simon Bar Jochai.

Méron, le caveau de Rabbi Simon Bar Johai.

מירון, קבר ר׳ שמעון בר־יוחאי.

מירון, דער קבר פון ר׳שמעון בר־יוחאי.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Ruins of an ancient Synagogue in Meron.
Alte Synagogenruinen in Meron.

חרבות בית כנסת עתיק במירון.
רואינען פון אנ׳אלטן בית־מדרש אין מירון.

Ruine d'une synagogue antique à Meron.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

In the Vicinity of Ein Harod.
Bei Ein Harod.

בקרבת עין־חרד·
ארום עין חרד·

Aux alentours d'Ein Harod.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Parents' Quarters in Ain Harod.
Das Elternheim in Ein Harod.

בית ההורים בעין־חרלד·
דאס עלטערן־היים אין עין־חרוד·

La maison des parents à Ein Harod.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Children from Kfar Jehezkiel, one of the Keren Hayesod Settlements.

Kinder im Keren Hajessod Dorf Kfar Jecheskiel.

ילדים בכפר יחזקאל – אחד ממושבי קרן־היסוד.

קינדער פון כפר יחזקאל – איינע פון די קרן היסוד קאלאניעס.

Des enfants de Kefar Jeheskel, colonie du Keren Hayessod.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Children's Festival in the Emek Jezreel.
Jugendfest im Emek Jesreel.

כנוס־הילדים בעמק יזרעאל.
דער קינדער־יום־טוב אין עמק יזרעאל.

Fête des enfants dans l'Emek Jesréel.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

The Keren-Hayesod Settlement of Merhavia.
Die Keren Hajessod Siedlung Merchavia.

משק קרן־היסוד מרחביה·
די קרן־היסוד קאלאניע מרחביה·

La Colonie Merhavia du Keren Hayessod.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Kindergarten in the Keren Hajesod Settlement of Nahalal.

Kindergarten im Keren Hajessod Dorf Nahalal.

גן־ילדים במושב קרן־היסוד נהלל.

א קינדערגארטן אין קרן־היסוד מושב נהלל

Asile d'enfants à Nahalal, colonie du Keren Hayessod.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

In the Emek Jezreel.

Im Emek Jesreel.

בעמק יזרעאל·

אין עמק יזרעאל·

Dans l'Emek Jesréel.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

In the Keren Hayesod Settlement of Geva.

במשק קרן־היסוד גבע – בעמק.

Ein Haus in der Keren Hajessod Siedlung Geva.

אין דער קרן־היסוד קאלאניע „גבע" אין עמק.

Une maison dans la colonie Gueva du Keren Hayessod.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Harvest Festivities in the Emek Jezreel.
Erntefeier im Emek Jesreel.

חג הקציר בעמק יזרעאל.
דער שניט־יום־טוב אין עמק יזרעאל.

Fête de récolte dans l'Emek Jesreel.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Harvest Festivities in the Emek Jezreel.

Erntefeier im Emek Jesreel.

חג הקציר בעמק יזרעאל.

דער שניט־יום־טוב אין עמק יזרעאל.

Fête de récolte dans l'Emek Jesreel.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Rehoboth.

In Rechowoth.

רחובות.

רחובות.

Rehovoth.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Orange Harvest, Petah Tikvah.
Orangenernte in Petach Tikwah.

קטיף תפוחי זהב בפתח־תקוה.
דאס אראפנעמען פון אראנזשען אין פתח־תקוה.

Triage des Oranges à Petach Tikvah.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Orange Packing in Hedera.
Orangenverpackung in Chedera.

אריזת תפוחי זהב בחדרה·
דאס פאקן פון אראנזשען אין חדרה·

L'emballage des oranges à Hédera.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Magdiel, one of the Keren Hayesod Settlements.

Im Keren Hajessod Dorf Magdiel.

מגדיאל, אחת ממושבות קרן־היסוד.

מגדיאל, איינע פון די קרן־היסוד קאלאניעס.

Magdiel, colonie du Keren Hayessod.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Sichron Jacob.
Sichron Jakob.

זכרון יעקב·
זכרון יעקב·

Zichron Jacob.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Womens' Agricultural Settlement.

In einer landwirtschaftlichen Arbeiterinnensiedlung.

משק־פועלות.

אין אַן אַרבעטערין פערמע.

Une pepinière dans un établissement agricole de filles.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

ש.ר.ש.

קה

ארץ-ישראל

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

געגועיו של העם העברי לשוב לארץ אבותיו, הגעגועים החיים ותוססים בקרבו במשך כל ימות גלותו קבלו תוקף מדיני בהכרזת הממשלה הבריטית מיום ה־2 לנובמבר לשנת 1917. בהכרזה זו מודיע לורד בלפור, מי שהיה אז מיניסטר לעניני חוץ, שהממשלה האנגלית מתיחסת ברצון רב ליצירת בית לאומי לעם היהודי בארץ ישראל, ותעשה את כל אשר בידה להקל את השגת המטרה הזאת. על ההכרזה הזאת באה הסכמה בין־לאומית ע״י המנדט של חבר הלאומים, ביוני שנת 1922. במנדט זה הוגד בפירוש שהקשר ההיסטורי של העם היהודי עם ארץ־ישראל נותן לו את הזכות לשוב ולהקים בארץ זו את ביתו הלאומי.

התישבות היהודים בארץ ישראל החלה כבר עשרות בשנים לפני כן, ועתה הולכת התישבות זו ומתקדמת בצעדים נכרים. במשך השנים המועטות שעברו מאז נגמרה המלחמה נשתנו פני ארץ ישראל שנוי עצום והתישבות היהודים התקדמה במדה שלא פללו לה מראש. רבים מאחינו שבו מכל תפוצות הגולה לעבוד את האדמה בה חזו נביאינו את חזון האנושיות.

המכשיר הפיננסי של ההתישבות החדשה הזאת הוא קרן היסוד לבנין ארץ ישראל. הקר הזאת התחילה בעבודתה בחדש אפריל 1921. הודות למאמציה קמה תקופה חדשה בתולדות ההתישבות החקלאית של היהודים בארץ ישראל. בעמק יזרעאל, העמק הנודע לתהלה בתולדות העם העברי, נוצרה במשך 6 השנים האחרונות באמצעי קרן־היסוד ובהשתתפותה של הקרן־הקימת לישראל – קרן ההסתדרות הציונית לרכישת קרקעות בארץ ישראל — שורה שלמה של ישובים חקלאיים חדשים. הרבה מן הישובים החקלאיים בארץ שמספרם עולה ליותר מ־100 נתמכים ע״י קרן־היסוד. היא אשר דאגה לעלית החלוצים אשר תהלת עוז נפשם וכוח פעלם נשאה בפי כל; היא אשר סיעה להתקדמות הרבה שבאה בהתישבות העירונית, וביסדה את הבנק האיפותיקאי הכללי בארץ ישראל נתנה את האפשרות למתן קרדיטים לבנין בתים. קרן־היסוד משתתפת בהונה בעבודות החשמל של רוטנברג׳, נותנת קרדיטים לבעלי תעשיה וסוחרים ועוזרת לאגודות הקואופרטיביות של הפועלים. ולא זו בלבד, אלא היא גם מסיעת לתקון הבריאות בארץ במלחמתה נגד מחלות המלריה והטרכומה באמצעים הכי חדישים. ודבר זה הוא לתועלת כל התושבים בארץ.

בד בבד עם התחיה הכלכלית באה גם התחיה התרבותית. לשון נביאינו שבה לתחיה בארצנו והיתה לנחלת כל הישוב היהודי בארץ. שפת ההוראה בכל מוסדות החנוך הנתמכים ברובם ככולם מכספי קרן־היסוד—החל מגן הילדים וכלה באוניברסיטה—היא עברית.

חובה היא על כל יהודי לתמוך בתרומתו בקרן־היסוד ולהשתתף בבנין ביתנו הלאומי בארץ־ישראל.

נדפס ב־20,000 אכסמפלרים בפברואר 1928 בבית הדפוס עזריאל ירושלים. הצלומים הוכנו ע״י י. שוויג והקלישאות ע״י מ. פיקובסקי בירושלים. הציור של הכריכה הוא מעשה ידיו של עיר־שי בתל־אביב.

Printed in 20,000 copies, February 1928, at the "AZRIEL PRESS" Jerusalem. Photos by SCHWEIG. Cliches by M. PIKOVSKY both in Jerusalem. cover design by IR-SHAI, Tel-Aviv.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

די ביינקעניש פון אידישן פאלק צו ארץ ישראל;
א ביינקעניש וואס פילט אן זיין נשמה זייט די אור־אלטע צייטן פון נבואה און האט אים קיין מנוחה ניט געגעבן אין משך פון די לאנג ביטערע גלות יארן. אט די דאזיקע ביינקעניש האט געפונען, נאך צוואנציג יאר ציוניסטישע ארבעט, איר פאליטישע פארווירקליכונג אין דער דעקלאראציע פון דער בריטישער רעגירונג פון 2־טן נאוועמבער 1917. אין דער דעקלאראציע האט לארד באלפור, וועלכער איז דעמאלסט געווען דער אויסערן־מיניסטער, ערקלערט אז די בריטישע רעגירונג באציט זיך מיט א גוטן ווילן צו דער שאפונג פון א אידישער נאציאנאלער היים פארן אידישן פאלק אין ארץ ישראל, און אז די גרעסטע אנשטריינגונגען וועלן געמאכט ווערן כדי צו פארגרינגערן די דערגרייכונג פון ציעל. די דאזיקע דעקלאראציע האט באקומען איר אינטערנאציאנאלע הסכמה דורך דעם מאנדאט פונ'ם פעלקער־בונד אין יוני 1922, אין וועלכן ס'איז אויסדריקליך ערקלערט געווארן, אז די היסטארישע פארבינדונג פונ'ם אידישן פאלק מיט ארץ ישראל גיט אים דאס רעכט צוריקשטעלן אינ'ם דאזיקן לאנד זיין נאציאנאלע היים און גרויס בריטאניע איז באאויפטראגט געווארן עס דורכצופירן.

די אידישע קאלאניזאציע אין ארץ ישראל האט זיך אנגעהויבן אייניגע צענדליק יאר פריער און איצט פארגרעסערט זי זיך און פארשטארקט זיך זעהר שנעל. אין די עטליכע יאר, זייט נאך דער מלחמה, האט ארץ ישראל באקומען א גאנץ אנדערן אויסזען. זי האט זיך אנטוויקלט אויף אנ'איבעראשנדן אופן. גרויסע טיילן פונ'ם אידנטום וועלכע זיינען ביז איצט געשטאנען ווייט פון די ציוניסטישע שטרעבונגען, זעען איצט איין די באדייטונג פון שאפן א אידישע היים אין ארץ ישראל, ניט נאר אלס מקלט פאר די אידן וואס קענען ניט אדער ווילן ניט בלייבן אין די לענדער וואו זיי האלטען זיך אויף, נאר אויך אלס מעגליכקייט ווידער צו פאראייניגן א טייל פון אידישן פאלק אין פרייער שאפנדער ארבעט אינ'ם לאנד, וועלכע האט שוין געגעבן אמאל דער מענשהייט גרויסע אימפולסן.

דער פינאנציעלער אינסטרומענט פון דער דאזיגער נייער תקופה פון קאלאניזאציע, אין וועלכן ס'באטייליגן זיך ציוניסטן און ניט־ציוניסטן, אידן פון פארשיידענע רעליגיעזע, פאליטישע און נאציאנאלע אנשויאונגען, — איז דער קרן־היסוד.

דער קרן־היסוד האט אנגעהויבן זיין טעטיקייט אין אפריל 1921. אדאנק אים איז א נייע תקופה געשאפן געווארן אין דער אידישער לאנדווירטשאפטליכער קאלאניזאציע פון ארץ ישראל. אין צוזאמענארבעט מיט דעם לאנדקויף־פאנד פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, דעם קרן קימת לישראל, אדער אידישער נאציאנאל פאנד, זיינען אין די לעצטע 7 יאר אויפגעשטעלט געווארן אינ'ם „עמק יזרעאל" — דער עמק וואס איז אזוי בארימט אין דער אידישער געשיכטע, א רייע נייע לאנדווירטשאפטליכע ישובים. א גאנצע רייע פון די לאנדווירטשאפטליכע ישובים אינ'ם לאנד, וואס זייער צאל שטייגט איבער 100, ווערן אונטערשטיצט דורכן קרן־היסוד. די איינוואנדערונג פון חלוצים, וועמעס אידעאליזם און ארבעטס־קראפט רופן ביי יעדן ארויס שבחים און באוואונדערונג, איז אויך דורכגעפירט געווארן דורכן קרן־היסוד. די שטאטישע קאלאניזאציע האט אויך געפונען אסך שטיצע אינ'ם קרן־היסוד.

דער קרן־היסוד האט געגרינדעט אין ארץ ישראל די היפאטעקן באנק און האט דערמיט געשאפן די מעגליכקייט פון קרעדיטן פאר הייזער־בוי. ער האט זיך באטייליגט אין רוטנבערגס גרויסער אונטערנעמונג צו שאפן עלעקטרישע קראפט אין ארץ ישראל. ער האט געגעבן קרעדיטן פאר דער אנטוויקלונג פון דער אינדוסטריע און האנדווערק און אונטערשטיצט די קאאפעראטיווע אינסטיטוציעס פון די ארבעטער. דער קרן־היסוד זארגט אויך פאר דער געזונדהייט פון דער באפעלקערונג און באקעמפט מאלאריע און טראכאמע מיט די מאדערנסטע מיטלען.

צוזאמען מיט דער ווירטשאפטליכער אויפלעבונג קומט אויך פאר די קולטורעלע אויפלעבונג. די אלטע שפראך פון די נביאים איז אויפסניי לעבעדיג. אין א ברייטער נעץ פון שולן, אנהויבנדיק פון גן־ילדים ביז דער אוניווערזיטעט, איז די אונטעריכט־שפראך העברייאיש, וועלכע איז אויך געווארן די שפראך פונ'ם גאנצן ישוב. עס ווערט געשאפן א סינטעזע צווישן דער אידישער טראדיציע און קולטור און צווישן דער מאדערנער ציוויליזאציע. דער קרן־היסוד טראגט אויף זיך דעם גרעסטן טייל פון דער דאזיגער נאציאנאלער ערציאונגס־ארבעט.

ס'איז דער חוב פון יעדן אידן צו באטייליגן זיך אינ'ם אויפבוי פון ארץ ישראל, דורך בייסטייערונגען צום קרן־היסוד.

Oszágos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára